

ชื่อโครงการ สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

(กลุ่มงานสร้างเสริมสุขภาพบุคคลและครอบครัว กองสร้างเสริมสุขภาพ)

ปีงบประมาณ

๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่า นมแม่เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารกในช่วง ๖ เดือนแรก จากการศึกษาพบว่าเด็กที่กินนมแม่มีระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ต่ำกว่าเด็กที่กินนมผสม เนื่องจากในนมแม่มีสารทอรีน มีส่วนช่วยพัฒนาสมองของทารกโดยตรง และยังพบว่าเด็กที่กินนมแม่มีอารมณ์ดี เลี้ยงง่าย มีพัฒนาการสมวัย เจ็บป่วยน้อยกว่า เกิดโรคมุมิแพ้น้อยกว่าเด็กที่กินนมผสม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นอกจากจะได้ประโยชน์สูงสุดกับทารกแล้ว ยังเกิดประโยชน์กับตัวมารดาและสังคมส่วนรวมอีกด้วย นอกจากนี้องค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ยังแนะนำให้มารดาทุกคนเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ๖ เดือน หลังจากนั้นเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ควบคู่กับอาหารเสริมตามวัยจนถึงอายุ ๒ ปี หรือมากกว่านั้น จากการสำรวจของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้สำรวจแม่ในสถานพยาบาลทุกระดับ จำนวน ๙๙๕ คน ในปี ๒๕๕๖ พบว่าแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ๖ เดือน ร้อยละ ๓๒.๘ และเพียงร้อยละ ๑๐.๓ เท่านั้น ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากกว่า ๖ เดือนซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดโดยกรมอนามัยได้กำหนดเป้าหมายอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ๖ เดือน ในปี ๒๕๕๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และองค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ที่ร้อยละ ๓๕

สำนักอนามัย เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบดูแลสุขภาพประชาชนทุกกลุ่มวัยครอบคลุมทั้ง ๔ มิติด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและควบคุมโรค รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนกรุงเทพมหานครมีสุขภาพดี สมบูรณ์แข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะแม่และเด็ก ต้องได้รับการดูแลตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ หลังคลอด ตลอดจนวัยแรกเกิดถึงขวบปีแรก ซึ่งวัยนี้เป็นช่วงสำคัญของการปูพื้นฐานของชีวิต สำนักอนามัยจึงได้จัดตั้งศูนย์เด็กเล็กน่าน้อยคุณแม่ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๙ แห่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ โดยจัดให้บริการดูแลเด็กตั้งแต่อายุ ๒ เดือน ถึง ๙ เดือน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้แม่ในสังคมเมืองที่ต้องทำงานนอกบ้าน แต่มีความต้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวจนถึง ๖ เดือน และหลังจากนั้นให้นมแม่คู่กับอาหารเสริมตามวัยจนถึง ๙ เดือน หรือมากกว่านั้น ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้เด็กมีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัยเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ซึ่งในศูนย์เด็กเล็กน่าน้อยคุณแม่ กรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องมีบุคลากรปฏิบัติงานในการจัดให้บริการดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น สำนักอนามัยโดยกองสร้างเสริมสุขภาพ จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพื่อจัดจ้างบุคลากรภายนอกปฏิบัติงานที่ศูนย์เด็กเล็กน่าน้อยคุณแม่ กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๙ แห่ง และพัฒนาการจัดบริการให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และเป็นต้นแบบในการเลี้ยงดูเด็กในช่วงอายุ ๒ - ๙ เดือน

๒.วัตถุประสงค์...

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาการจัดบริการศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่กรุงเทพมหานครให้ได้มาตรฐาน
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน ๖ เดือน

๓. เป้าหมาย

ศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่ กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๙ แห่ง

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการที่สอดคล้องตามแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ ๑.๖.๓ คนกรุงเทพฯทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เท่าเทียม มีคุณภาพและมาตรฐาน เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๓.๓ พัฒนาคุณภาพศูนย์บริการสาธารณสุขตามมาตรฐานศูนย์บริการสาธารณสุข (PHCA) มาตรการที่ ๑ พัฒนามาตรฐานศูนย์บริการสาธารณสุขเพื่อการรับรองคุณภาพ

๕. วิธีการดำเนินงาน

๕.๑ จัดทำโครงการ ขออนุมัติโครงการและขออนุมัติใช้เงิน

๕.๒ ดำเนินการตามกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ค่าตอบแทนบุคคลภายนอกที่ช่วยปฏิบัติการ ณ ศูนย์เด็กเล็ก-น่ายุคคุณแม่กรุงเทพมหานคร

- ทำบันทึกแจ้งศูนย์บริการสาธารณสุขรับสมัครบุคคลภายนอก ตำแหน่งพนักงานช่วยงานด้านสุขภาพ ตำแหน่งพนักงานช่วยงานทั่วไป และส่งเอกสารหลักฐานให้กองส่งเสริมสุขภาพ

- ตรวจสอบคุณสมบัติการจัดจ้างบุคคลภายนอก ตำแหน่งพนักงานช่วยงานด้านสุขภาพ ตำแหน่งพนักงานช่วยงานทั่วไป เพื่อประกอบการจัดจ้าง

- ดำเนินการขออนุมัติจัดจ้างบุคคลภายนอกปฏิบัติงาน

กิจกรรมที่ ๒ ประเมินศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่ กรุงเทพมหานคร ๙ แห่งตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่ กรุงเทพมหานคร

- แต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่

- ติดตาม ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาแนะนำ

แก่ผู้ปฏิบัติงานศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่

- สรุปผลการประเมินศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๑

๗. งบประมาณ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
สำนักอนามัย งานสร้างเสริมสุขภาพ หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเลี้ยง
ลูกด้วยนมแม่ เป็นเงิน ๑,๘๓๘,๙๐๐.-บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสามหมื่นแปดพันเก้าร้อยบาทถ้วน)
มีค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอกที่ช่วยปฏิบัติราชการ ณ ศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่
กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยตำแหน่งพนักงานช่วยงานด้านสุขภาพ จำนวน ๑๑ คน ปฏิบัติงานใน
วันทำการปกติ ศูนย์ฯ ละ ๑ คน (๗ แห่ง คือ ศบส.๓,๘,๑๕,๑๖,๑๗,๒๒ และ ๕๐) ศูนย์ฯ ละ ๒ คน
(๒ แห่ง คือ ศบส.๔๑และ ๔๘) และตำแหน่งพนักงานช่วยงานทั่วไป จำนวน ๙ คนปฏิบัติงานในวันทำ
การปกติ ศูนย์ฯ ละ ๑ คน รวมทั้งหมด ๒๐ คนโดยเริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึง
๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

- พนักงานช่วยงานด้านสุขภาพ เป็นเงิน ๑,๐๓๑,๒๕๐.-บาท
วุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
(๑๑ คน x ๓๗๕ บาท / วัน x ๒๕๐ วัน)
- พนักงานช่วยงานทั่วไป เป็นเงิน ๗๒๐,๐๐๐ บาท
วุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
(๙ คน x ๓๒๐ บาท / วัน x ๒๕๐ วัน)

๒. เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เป็นเงิน ๘๗,๖๕๐ บาท
รวมเงินทั้งหมด ๑,๘๓๘,๙๐๐ บาท
(หนึ่งล้านแปดแสนสามหมื่นแปดพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ให้ถือว่าเสียได้ตามความเป็นจริง ในกรณียอดโดยยอดหนึ่งไม่พอ แต่ไม่เกินยอด
งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

๘. ปัญหาอุปสรรค

๘.๑ มีการปรับเปลี่ยนบุคลากรด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่
กรุงเทพมหานคร ทำให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง

๘.๒ เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินทางการแพทย์ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามกำหนด

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ แม่หลังคลอดที่ตั้งใจเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว
๖ เดือน ได้สำเร็จ

๙.๒ เด็กที่เข้ารับบริการที่ศูนย์เด็กเล็กน่ายุคคุณแม่ กรุงเทพมหานคร มีสุขภาพ
สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกาย จิตใจ และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย

๑๐. ตัวชี้วัดโครงการ

ร้อยละ ๘๕ ของศูนย์เด็กเล็กน่ายู่คูนแม่กรุงเทพมหานครผ่านเกณฑ์มาตรฐานของ
ศูนย์เด็กเล็กน่ายู่คูนแม่ กรุงเทพมหานคร

๑๑. การประเมินผล

จากการนิเทศ ติดตาม ศูนย์เด็กเล็กน่ายู่คูนแม่กรุงเทพมหานคร

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวสุสดี พรหมยาน)
ผู้อำนวยการกองสร้างเสริมสุขภาพ
สำนักอนามัย

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายวงวัฒน์ ลีวลักษณ์)
รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย
ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักอนามัย